

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Отже, дозвілля, яке планується дорослими разом з дітьми, сприяє збагаченню духовного світу, виховує естетичні почуття, стимулює розвиток здібностей, інтелекту, активізує пізнавальну і трудову діяльність дитини.

Список використаних джерел:

1. Петрова І. Семантико-етимологічний аналіз дозвілля: культурологічний аспект. URL: www.nbuiv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pki/2009_25/Petrova_I.V.pdf. (дата звернення: 15.04.2020).
2. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: підручник. К.: Кондор, 2005. 408 с.
3. Сушик Н. С. Соціальна робота у сфері дозвілля молоді: теоретичний аспект. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2014. № 1 (278). С. 188–193.

ТЮТОРСЬКИЙ «РУХ» В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ДОСВІД І УКРАЇНСЬКІ ПРАКТИКИ TUTOR "MOVEMENT" IN THE EDUCATIONAL SPACE: EUROPEAN EXPERIENCE AND UKRAINIAN PRACTICES

Подпльота С. В.

доктор філософії в області педагогіки
асистент кафедри іноземних мов

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
spodpleta@gmail.com

Курс України у напрямку європейської інтеграції обумовив зростання зацікавленості цінностями західної культури з метою побудови демократичної, гуманістичної та соціально відповідальної держави. Для сучасного студента

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

актуальним стає пошук свого шляху в житті, набуття авторського стилю діяльності, права на індивідуальну траєкторію розвитку. Інноваційним у роботі зі студентами є педагогічний супровід, а точніше тьюторський супровід. Професія «тьютор», хоч історія її виникнення сягає Середньовіччя, як ніколи витребувана саме сьогодні. Це пов'язано з ідеєю неперервної освіти особистості, з пошуком нових навчальних технологій, нових освітніх центрів та з потребою самореалізації і професійного становлення.

Тьютор має здатність бачити, чути, відчувати, розуміти й усвідомлено діяти на благо всієї системи освіти, координуючи діяльність усіх учасників освітнього процесу. У своїй професійній діяльності тьютор використовує різні інструменти, які формують і зберігають істинні знання кожного учасника освітнього процесу. Зasadничими напрямками його діяльності є духовна, моральна й культурна складові взаємодії зі студентами. Метою тьюторського виховного впливу є формування здатності студента оцінювати себе з різних поглядів, вироблення активної життєвої позиції, у результаті чого зростає відповідальність перед оточенням, удосконалюється вміння ухвалювати рішення, координувати їх з діями інших, уникати конфліктних ситуацій. Тьютор організовує умови для створення «... індивідуального освітнього шляху, його реалізації та усунення перешкод, що виникають на цьому шляху, створює умови щодо корекції розвитку й виховання особистості» [2, с. 151].

В Україні подібні тьюторські практики не виникли зовсім. До часу появи першого університету в Україні (Слов'яно-греко-латинська академія в м. Острог у 1576 р. – на 400 років пізніше, ніж в Європі), університет як інститут освіти збагатився системою кафедр і програм вивчення кожного курсу, однак, зрозуміло, ні про який вибір і побудову індивідуальної траєкторії освіти мова не йшла. Наставництво складалося швидше серед домашніх учителів, але, якщо порівнювати їх з тьюторами, ми відразу бачимо, що там не вистачало відкритого освітнього

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

простору – існував лише індивідуальний підхід до підопічного. Натомість тьюторство як самостійний педагогічний рух у нашій країні став розгортатися порівняно недавно, проте швидко завойовує популярність, стає досить витребуваним та сприймається як тренд розвитку сучасної освіти [1]. Такій популярності й витребуваності професії сприяє замовлення на тьюторські практики з боку держави, суспільства, студентів та представників педагогічної спільноти.

Упровадження державних освітніх стандартів початкової, середньої та вищої професійної освіти, стандартів дошкільної освіти спираються на принципи індивідуалізації та інші принципи відкритої освіти. Повноцінна реалізація цих стандартів можлива за наявності в системі освіти професійних тьюторів. Адже саме професійний тьютор здатен якнайкраще організувати спільне обговорення з підопічним індивідуальних освітніх запитів, потреб, цілей. Саме тьютор спроможен здійснити допомогу в розробленні та реалізації індивідуальних освітніх програм для задоволення індивідуальних потреб. Тьюторські практики допомагають у повному обсязі реалізувати потенціал студентів.

Замовлення суспільства на тьюторський супровід особистості пов'язане з наявними політичними, соціально-економічними та моральними тенденціями в сучасній Україні. Перш за все, ця потреба продиктована становленням і розвитком громадянського суспільства, принципово новою позицією людини в ньому. Передова частина суспільства підтримує модернізацію системи освіти, зокрема в межах Болонських угод, оскільки прагне до освітньої та професійної мобільності, до можливості мати диплом міжнародного зразка. Зміцнює свої позиції в суспільстві Концепція освіти впродовж усього життя, яка передбачає безперервну освіту людини, суб'єктну активну позицію особистості в освіті; оформлення та реалізацію індивідуальних освітніх запитів через можливість розроблення та реалізації індивідуальної освітньої програми.

У сучасного студента значно зростає потреба в самоактуалізації, самоосвіті,

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

самореалізації, що може стати результатом тьюторського супроводу. Студенти усвідомлюють необхідність розроблення та реалізації особистої освітньої, професійної, життєвої програми, просування індивідуальною освітньою траєкторією. Також зростає витребуваність отримання досвіду усвідомленого та відповідального вибору. Актуалізується необхідність формування суб'єктної позиції, що дає змогу досягати успіху в різних сферах життя особистості й суспільства.

Замовлення на тьюторський супровід з боку представників педагогічної спільноти. Зараз у педагогічному співтоваристві зростає число педагогів, які поділяють цінності та принципи відкритої освіти. Значна їх частина пов'язує реалізацію потреби в самоактуалізації, самореалізації через професійний розвиток шляхом освоєння нової, інноваційної педагогічної позиції та професії – професії «тьютор».

Інтеграція європейського і українського досвіду представляється нам як процес взаємопереходу і взаємодії, в результаті якого утримується і збагачується цінний педагогічний досвід попередніх поколінь, і створюються умови для сталого розвитку виховання в єдності функцій – збереження і оновлення. Виділення консервативних командних моделей солідаристського типу виховання і моделей виховання, спрямованих на індивідуальну своєрідність студентів, як особистісно-орієнтованих моделей в зарубіжній практиці дозволяє міркувати про моделювання освітнього простору закладу вищої освіти, як простору задоволення потреб професійної самоосвіти студента і формування моральних рис особистості майбутнього фахівця.

Список використаних джерел:

1. Концепція розвитку педагогічної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України №776 від 16 липня 2018 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennya-proekt-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi->

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

osviti (дата звернення 12.02.2020).

2. Максимов О., Шевчук Т. Основні напрями організації тьюторської діяльності в середньому навчальному закладі. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія «Педагогіка». 2017. № 1 (18). С. 151–156.

**СПЕЦИФІКА СТРАТЕГІЧНОГО МИСЛЕННЯ КЕРІВНИКА ТА
ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ)
SPECIFICITY OF STRATEGIC THINKING OF THE MANAGER AND
STAFF OF THE ORGANIZATION (INSTITUTION OF GENERAL SECONDARY
EDUCATION)**

Світлана Поліщук

доцент кафедри педагогіки та
управління навчальним закладом
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнко, кандидат педагогічних наук, доцент

В умовах розбудови незалежної української держави і здійснення в нашій країні соціально-політичних перетворень, впровадження в ній економічних реформ, дії організацій (в тому числі і закладів освіти) та їх керівників не можуть зводитись лише до простого реагування на зміни, які відбуваються в суспільному житті країни. Тим більше, якщо врахувати, що у наслідок глобального характеру перетворень освіта стає одним з найважливіших напрямів державної політики України, стратегічним ресурсом соціально-економічного, культурного й духовного розвитку суспільства, що має забезпечити інтегрування національної системи освіти до європейського й світового освітнього просторів.

Зважаючи на ці перетворення, які мають місце на даному етапі, а саме: демографічні та економічні зміни, оновлення парадигми освіти, запровадження інформаційно-комп'ютерних технологій, розробка нових концепцій управління і т.п. є чинниками, що суттєво впливають на основи діяльності навчальних закладів.